

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS (EL) 2020/2229,

23. detsember 2020,

millega muudetakse otsust nr 445/2014/EL, millega kehtestatakse liidu meede „Euroopa kultuuripealinnad“ aastateks 2020–2033

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 167 lõiget 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusele nr 445/2014/EL ⁽²⁾ on liidu meetme „Euroopa kultuuripealinnad“ (edaspidi „meede“) eesmärk kaitsta ja edendada kultuuride mitmekesisust Euroopas, tuua esile nende ühised jooned ning suurendada kodanike seas ühtsesse kultuuriruumi kuulumise tunnet, toetada kultuuri rolli linnade pikaajalises arengus, parandada linnade kultuurielu ulatust, mitmekesisust ja Euroopa mõõdet, sealhulgas riikidevahelise koostöö kaudu, muuta kultuur kättesaadavamaks ja suurendada kultuuritegevuses osalemist, tugevdada kultuurisektori suutlikkust ja selle seoseid muude sektoritega ning parandada kultuuri abil linnade rahvusvahelist nähtavust.
- (2) Meetme eesmärkide saavutamine eeldab liikuvust, turismi, ürituste korraldamist ja üldsuse osalemist, mis on COVID-19 pandeemia ajal äärmiselt keeruline, kui mitte võimatu.
- (3) Kogu Euroopas rakendatud koroonaviiruse leviku tõkestamise piirangute otsese tagajärjena on kultuuriürituste läbiviimise kohad suletud ning kultuuriüritused tühistatud või määramata ajaks edasi lükatud. Euroopa ja rahvusvahelise kultuurikoostöö projektide elluviimine on oluliselt aeglustunud, kuna füüsiline piiriületus on olnud piiratud. Lisaks on kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning riikide valitsused sattunud tulude kiire vähenemise ja rahvatervisega seotud uute vajaduste tõttu suurema eelarvesurve alla. Ka kultuuri erasponsorlus on muutumas üha keerulisemaks, kuna avalikke üritusi, mida toetada, ei toimu või eelistavad ettevõtjad rahvatervisega seotud sponsorlust.
- (4) Praegustele ja tulevastele Euroopa kultuuripealinna tiitlit (edaspidi „tiitel“) kandvatele linnadele avaldub mõju on erinev, eelkõige sõltuvalt sellest, mis aastal nad tiitlit kannavad. Näib, et mõju on kõige suurem kahele 2020. aastal tiitlit kandvale linnale ja kolmele linnale, kes valmistuvad tiitlit kandma 2021. aastal, kuigi mõju seda tiitlit edaspidi kandvatele linnadele ei ole veel selge.
- (5) Kaks 2020. aastal tiitlit kandvat linna pidid alates 2020. aasta märtsist kõik üritused edasi lükkama või tühistama, ilma et oleks selge, millal, kui üldse, olukord taas normaliseerub, tehes endiselt kulutusi. Neil ei ole tegelikult võimalik oma 2020. aasta kultuuriprogrammi täiel määral läbi viia ega suurtest investeeringutest nii inimestesse kui ka rahalistest investeeringutest kasu saada.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2020. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 22. detsembri 2020. aasta otsus.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta otsus nr 445/2014/EL, millega kehtestatakse liidu meede „Euroopa kultuuripealinnad“ aastateks 2020–2033 ja tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1622/2006/EÜ (ELT L 132, 3.5.2014, lk 1).

- (6) Kolmes 2021. aastal tiitlit kandvas linnas on COVID-19 pandeemia tekitanud väga suure ebakindluse peaaegu kõigis ettevalmistustega seotud valdkondades: avaliku ja erasektori partnerite rahastamisväljavaated on ebakindlad, ei ole teada tulevased ohutusreeglid, mis mõjutavad nii osalustööd kui ka lubatavate ürituste liiki, ning reisipiirangute tõttu vähenevad turism ja Euroopa partnerluste võimalused. COVID-19 leviku tõkestamiseks võetud ennetusmeetmete tõttu, mille tagajärjel rakendusid korraldusrühmadele koroonaviiruse leviku tõkestamise piirangud, aeglustusid nende kolme linna ettevalmistustööd kriitilise punktini ajal, mil need linnad oleksid tavatingimustes pidanud oma jõupingutusi kahekordistama. Ettevalmistustööd on aeglustunud ka seetõttu, et võimalike lepingupartnerite majanduslik püsijäämine ei ole kindel.
- (7) Otsusega nr 445/2014/EL ei ole tagatud vajalikku paindlikkust selliste erakorraliste tingimuste arvessevõtmiseks; täpsemalt ei sisalda see sätteid aasta pikendamise või edasilükkamise kohta olukorras, kus konkreetne linn kannab Euroopa kultuuripealinna tiitlit.
- (8) Seepärast tuleks otsust nr 445/2014/EL muuta nii, et see oleks rangelt kohandatud erakorralisele olukorrale, et võimaldada neil tiitlit kandvatel linnadel, mida COVID-19 pandeemia on kõige rängemalt mõjutanud, rakendada oma kultuuriprogramme viisil, mis võimaldab saavutada meetme eesmärgid.
- (9) Pärast asjaomaste linnade ja liikmesriikidega konsulteerimist jõuti järeldusele, et asjakohane oleks anda Horvaatia ja Iirimaa määratud 2020. aastal tiitlit kandvatele linnadele võimalus jätkata oma kultuuriprogrammi rakendamist kuni 30. aprillini 2021, ilma et muudetaks kultuuripealinnaks määramise aastat.
- (10) Pärast asjaomaste linnade ja liikmesriikidega konsulteerimist jõuti järeldusele, et aasta, mil Rumeenial ja Kreekal on õigus kanda tiitlit, tuleks edasi lükata 2021. aastalt 2023. aastale ning aasta, mil kandidaatriigil või potentsiaalsel kandidaatriigil on õigus kanda tiitlit, tuleks edasi lükata 2021. aastalt 2022. aastale.
- (11) Õiguskindluse huvides, eelkõige linnade jaoks, mis kannavad tiitlit 2020. ja 2021. aastal ning selleks, et vältida tõrkeid otsuse nr 445/2014/EL kohaldamises, peaks käesolev otsus jõustuma võimalikult kiiresti ning seda tuleks kohaldada 1. jaanuarist 2021.
- (12) Otsust nr 445/2014/EL tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust nr 445/2014/EL muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Igal aastal antakse tiitel maksimaalselt ühele linnale kummaski liikmesriigis, mis on loetletud lisas esitatud ajakavas (edaspidi „ajakava“), ning asjaomastel aastatel ühele Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osaliseks oleva Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riigi (edaspidi „EFTA/EMP riik“), kandidaatriigi või potentsiaalse kandidaatriigi linnale või ühele liiduga lõikes 5 sätestatud asjaoludel ühineva riigi linnale. 2023. aastal kannab tiitlit kõige rohkem üks linn ajakavas nimetatud kolmest liikmesriigist.“;

b) lõike 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriikide linnadel on õigus kanda tiitlit ühe aasta jooksul vastavalt ajakavas esitatud liikmesriikide järjestusele. 2020. aastal tiitlit kandvad linnad võivad jätkata oma kultuuriprogrammi rakendamist kuni 30. aprillini 2021, ilma et muudetaks kultuuripealinnaks määramise aastat.“

2) Artikli 4 lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kultuuriprogramm peab katma kogu tiitliaasta ning see pannakse kokku spetsiaalselt tiitlit silmas pidades ja artiklis 5 sätestatud kriteeriumide kohaselt. 2020. aastal tiitlit kandvad linnad võivad jätkata oma kultuuriprogrammi rakendamist kuni 30. aprillini 2021.“

3) Artikli 16 lõike 1 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Asjaomased linnad koostavad oma hindamisaruanded ja edastavad need komisjonile tiitliaastale järgneva aasta 31. detsembriks. 2020. aastal tiitlit kandvad linnad koostavad oma hindamisaruanded ja edastavad need komisjonile 30. aprilliks 2022.“

4) Lisa asendatakse käesoleva otsuse lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Otsuse nr 445/2014/EL artiklites 7–11 ja artikli 13 lõike 2 punktis a osutatud menetlused, mis on seoses 2021. tiitliaastaga juba lõpule viidud, jäävad kehtima. Tiitliaastat muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Brüssel, 23. detsember 2020

Euroopa Parlamendi nimel
president
D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel
president
M. ROTH

LISA
„AJAKAVA

2020	Horvaatia	Iirimaa	
2021			
2022	Leedu	Luksemburg	Kandidaatriik või potentsiaalne kandidaatriik
2023	Ungari	Rumeenia	Kreeka
2024	Eesti	Austria	EFTA/EMP riik, kandidaatriik või potentsiaalne kandidaatriik
2025	Sloveenia	Saksamaa	
2026	Slovakkia	Soome	
2027	Läti	Portugal	
2028	Tšehhi	Prantsusmaa	EFTA/EMP riik, kandidaatriik või potentsiaalne kandidaatriik
2029	Poola	Rootsi	
2030	Küpros	Belgia	EFTA/EMP riik, kandidaatriik või potentsiaalne kandidaatriik
2031	Malta	Hispaania	
2032	Bulgaaria	Taani	
2033	Madalmaad	Itaalia	EFTA/EMP riik, kandidaatriik või potentsiaalne kandidaatriik